

СЪЮЗ НА СЪДИИТЕ В БЪЛГАРИЯ
Член на Международната асоциация на съдиите (МАС)
Член на Европейската асоциация на съдиите (ЕАС)
Член на Европейски магистрати за демокрация и свободи (МЕДЕЛ)
София 1000, ул. Пиротска 7, ет.5, тел 0879686841
e:mail: office@judgesbg.org

ДО СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

Относно: предложение за изменение на Правилата за произвеждане на избори на членове на Висшия съдебен съвет от съдиите, прокурорите и следователите, приети с решение на Пленума на ВСС по протокол № 16/09.07.2026 г. (наричани по-долу Правилата).

Уважаеми членове на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет,

Управителният съвет на Съюза на съдиите в България предлага Съдийската колегия да обсъди и да внесе в Пленума на Висшия съдебен съвет предложение за две изменения на Правилата преди провеждането на предстоящия избор. Те се отнасят до гаранции при гласуването с хартиени бюлетини, които са били предвидени последователно в предходни правила, но не са възпроизведени в действащите от 2026 г.

1. Прозрачна и запечатана избирателна кутия

Изискването за прозрачна и празна избирателна кутия, която да е запечатана преди започване на гласуването, до отварянето ѝ сред края на изборния ден, се съдържа в чл. 34, ал. 2 от Правилата от 2017 г.¹, чл. 34, ал. 2 от Правилата от 2022 г.² и чл. 28, ал. 2 от Правилата от 2025 г.³

В чл. 28, ал. 1 от действащите Правила от 2026 г. се посочват „избирателните кутии“ сред материалите, предавани на секциите, без изрично изискване те да бъдат прозрачни. Липсва и изискване за запечатване на избирателните кутии преди започване на гласуването.

Предлагаме в чл. 28, ал. 1 думите „избирателните кутии“ да се заменят с „прозрачни избирателни кутии“, а в чл. 29 да се създаде нова ал. 3 със следното съдържание:

„(3) Непосредствено преди началото на гласуването председателят на избирателната секция показва на присъстващите, че избирателната кутия е празна, след което я запечатва с хартиени ленти, подпечатани с печата на избирателната секция и подписани от членовете ѝ по начин, позволяващ да се установи евентуално нарушаване на целостта на запечатването.“.

Прозрачната кутия и нейното запечатване за времето от началото до края на изборния ден дават на избирателите и на присъстващите непосредствена възможност да се уверят в началното състояние на изборната кутия и в запазването на нейната цялост. Това са прости технически гаранции, чието общоприето значение за честността на избори е видно и от

¹ <https://vss.justice.bg/root/f/upload/12/rules-election-sjc.pdf>

² <https://vss.justice.bg/root/f/upload/35/pravila-izbor-vss-total.pdf>

³ https://vss.justice.bg/root/f/upload/46/Pravila_izbor_chlenove-2025.pdf

възприемането им в чл. 210 от Изборния кодекс, които не усложняват гласуването, като препятстват възможността за добавяне или отстраняване на изборни книжа и съответно ограничават основанията за съмнение при евентуално оспорване. Те са особено полезни при действащата уредба, при която видеонаблюдението по чл. 32 започва непосредствено преди отварянето на избирателната кутия, а не обхваща самия изборен ден.

2. Индивидуализиране на печата на избирателната секция

В чл. 36, ал. 1 от Правилата от 2017 г., чл. 35, ал. 1 от Правилата от 2022 г. и чл. 29, ал. 1 от Правилата от 2025 г. е предвидено, че печатът на избирателната секция може да бъде наранен с цел постигане на неговата уникалност. Чл. 28, ал. 2 от действащите Правила предвижда за всяка секция отделен печат, обозначен с нейния номер, но не възпроизвежда тази възможност. Същевременно, съгласно чл. 30, ал. 3 и ал. 6 бюлетината се подпечатва два пъти, а чл. 33, ал. 1, т. 3 поставя двата печата от съответната секция сред условията за действителност на бюлетината.

Предлагаме в чл. 28, ал. 2 да се добавят следните изречения:

„Преди започване на гласуването печатът на избирателната секция може да бъде наранен с цел постигане на неговата уникалност. Когато това е направено, контролен отпечатък от печата се полага върху протокол, подписан от членовете на секцията и съхраняван с изборните книжа.“

Индивидуалният белег на печата има значение при последваща проверка на изборните книжа: той позволява отпечатъците върху конкретните бюлетини да бъдат съпоставени с печата, използван в съответната секция. По този начин се затруднява включването сред действителните бюлетини на книжа, които не са преминали през установения ред на гласуване и се създава обективна възможност за проверка при възникнал спор.

Предложените допълнения възстановяват гаранции, предвиждани последователно в предходни правила за избор на членове на ВСС от професионалната квота. Те не изискват промяна в организацията на избора и не създават съществена допълнителна тежест. Същевременно правят две ключови части от процеса – съхраняването на подадените бюлетини и удостоверяването на техния произход от съответната секция – по-лесно проверими. Това би допринесло за доверието в изборния процес и би свело до минимум възможността за подмяна или добавяне на изборни книжа. Обстоятелството, че е започнала процедурата по избор, не е пречка за промяна на Правилата, доколкото предлаганите промени имат технически характер. Не би било и прецедент такава промяна, доколкото Правилата от 2017 г. са били променени в хода на започнала процедура по избор.⁴

Поради това предлагаме Съдийската колегия да обсъди настоящото предложение и, ако го сподели, да внесе в Пленума на Висшия съдебен съвет предложение за съответното изменение на Правилата преди провеждането на избора.

Гр. София,

От името на УС на ССБ:

23.09.2026 г.

Атанас Ст. Атанасов

⁴ <https://vss.justice.bg/root/f/upload/15/pr12-06-04-2017-0.pdf>